

S p r a w o z d a n i e

komisyi administracyjnej o wniosku posła Zolla w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy konkurencyjnej kościelnej z dnia 15. sierpnia 1866 i o wniosku posła Okoniewskiego w tej samej sprawie.

Wysoki Sejmie!

Potrzeba zmiany ustawy konkurencyjnej z dnia 15. Sierpnia 1866 roku, została już od szeregu lat przez Wysoki Sejm uzuaną tak, że zbyt czuie powtarzać motywa i uzasadniać powody żądania tej zmiany. Uchwały w tym kierunku Wysokiego Sejmu, nie mogły jednak odnieść dotąd skutku z powodu sprzeczności, wynikających z ustawy państwowej z dnia 7. maja 1874, (Dz. u. p. Nr. 50), aż dopiero najnowsza ustawa z dnia 21. grudnia 1894 (Dz. u. p. z roku 1895 Nr. 7) przeszkody te usunęła.

W §. 7 powołanej ustawy zastrzeżono ustawodawstwu krajowemu prawo ustanowienia bliższych przepisów co do przeprowadzenia obowiązku do konkurencyi kościelnej, nałożonego na wszystkie w owej ustawie wymienione osoby, zwłaszcza na tak zwanych „foreuses“, następnie w §. 8 zastrzeżono prawo zwolnienia parafian, utrzymujących kościoły filialne od obowiązku konkurencyjnego do wydatków na kościoły i budynki parafialne szczególnie w tych wypadkach, gdy przy takim kościele eksponowany jest osobny duchowny.

Nie da się zaprzeczyć, że Wysoki Sejm byłby w możności już teraz uchwalić nowelę zmieniającą §§. 8 i 9 ustawy konkurencyjnej z roku 1866, jednakowoż zachodzą jeszcze niektóre wątpliwości odnośnie do neregulowania stosunku kościołów filialnych, do tak zwanych macierzystych, wymagające poprzedniego porozumienia się c. k. Rządu z ordynaryatami naszego kraju.

Wobec tego uchwalenie noweli tak, jak tego domaga się wniosek posła Okuniewskiego, byłoby na razie przedczesne i mogłoby stanowcze załatwienie tej tak ważnej sprawy, narazić na odwłokę.

Komisya administracyjna uznaje słuszność mytów wniosku posła Okuniewskiego i zwraca uwagę, że kościoły filialne znajdują się przeważnie w części wschodniej naszego kraju i wyszły głównie z ramienia kościoła katolickiego obrządku greckiego, dla tego też stosunki tych filialnych kościołów przedewszystkiem uwzględnić należy i jak najspieszniej w drodze ustawy załatwić.

Z tych powodów, komisya administracyjna nie może doradzać uchwalenia dziś ustawy, ale przychylając się do wniosku posła Zolla, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby po porozumieniu się z ordynarytami naszego kraju, w jak najbliższym czasie przedłożył w myśl ustawy państwowej z 31. grudnia 1894, (Dz. n. p. z roku 1895 Nr. 7) projekt noweli do ustawy konkurencyjnej z dnia 15. sierpnia 1866, w którymby uwzględnione były życzenia Wysokiego Sejmu, dążące przedewszystkiem do zmiany §§. 8 i 9 tejże ustawy.

II. Tem samym załatwiony jest wniosek posła Okoniewskiego.

Lwów, dnia 26. stycznia 1895.

Przewodniczący:

Zaleski w. r.

Sprawozdawca:

A. Jędrzejowicz w. r.